

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
Ігор ЦЕПЕНДА
«22» квітня 2024 р.

ПРОГРАМА

фахового випробування з

КОМПОЗИЦІЇ

для зарахування на перший рік навчання за освітнім рівнем бакалавра за спеціальністю 022 «Дизайн»
(освітньо-професійні програми «Графічний дизайн», «Дизайн одягу», «Дизайн середовища»)

на основі освітнього рівня бакалавра, магістра
(освітньо-кваліфікаційного ступеня спеціаліста) у 2024 році

Розглянуто та схвалено
на засіданні Приймальної комісії
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника
Протокол № 1 від 22.04. 2024 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з «Композиції» є перевірка знань та відбір вступників для зарахування на навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти для спеціальності «Дизайн» (на освітні програми Графічний дизайн, Дизайн середовища, Дизайн одягу) при прийомі на перший рік навчання для здобуття ступеня бакалавра за іншою спеціальністю для осіб, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень), або здобувають його не менше року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план.

Індустріальний дизайн, як вид проектно-художньої діяльності керується універсальним проектним методом дизайнера, заснованим на абстрактному композиційному моделюванні предметних форм. Саме цей метод вирізняє індустріальне формоутворення від традиційного уявлення про естетику предмета, заснованого на декоруванні його форми. Абстрактна композиція не має прив'язки до конкретних побутових предметів, тож орієнтована, найперше, на ерудованість та логічне осмислення, як мінімум – створення чистого емоційного посилу абітурієнтом, як максимум – демонстрацію закономірностей упорядкування простору заданого формату через співвідношення абстрактних форм.

Виконуючи запропоновані завдання, вступник виявляє необхідні уміння і навички композиційного формоутворення, вміння досягати цілісності, мислити абстрактно. Усе це є необхідним підґрунтям загальної творчо-мистецької підготовки вступника.

Програма містить основні вимоги до творчого іспиту з «Композиції» та перелік рекомендованої літератури. Наведений перелік завдань та зразків їх виконання дасть можливість вступнику систематизувати свої знання, допоможе зорієнтуватися, на які аспекти завдання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування. Перелік рекомендованої літератури допоможе в пошуку джерел підготовки для вступного випробування.

Освітня програма «Графічний дизайн»

Екзаменаційна робота з композиції складається з 2-х завдань (дод. №1):

Завдання № 1. Створити абстрактну композицію із заданих геометричних фігур та первинних графічних елементів (точки, лінії, плями) за принципом статичності або динамічності в чорно-білому графічному вирішенні.

Завдання № 2.

На основі абстрактної композиції створити площинну композицію (квадрат, прямокутник, трикутник, коло та інших похідних від них фігур) шляхом вільного розміщення, дотику, прилягання, накладання, перетину за принципом статичності або динамічності в теплій, холодній або мішаній кольоровій гамі.

Матеріал, техніка: папір(формат А-3), туш, гуаш, акварель, темпера, акрил, перо, пензель.

Час виконання – 6 астрономічних годин.

Вимоги до завдань

- 1) оригінальність композиційного вирішення;
- 2) цільність зображення (рівновага елементів композиції і тла, пропорційність, ритмічна і пластична узгодженість елементів композиції);
- 3) відповідність графічної подачі;
- 4) акуратність виконання.

Примітка:

Вихідні дані до завдань задаються безпосередньо на екзамені: первинні графічні елементи (крапка, лінія, пляма та інші), геометричні фігури (трикутник, прямокутник, квадрат, коло); статика або динаміка, тепла або холодна гама. Кількість фігур та співвідношення розмірів необмежена.

Додаток №1

Приклади завдань з композиції освітня програма «Графічний дизайн»

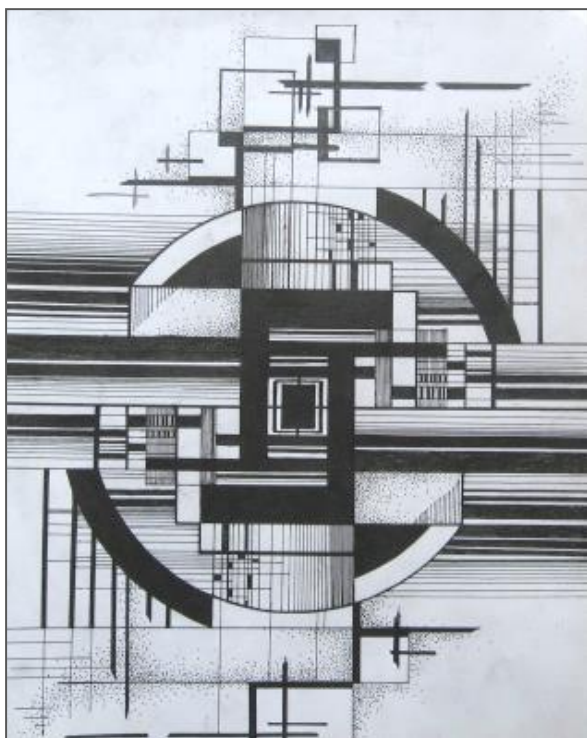
Варіант 1

Іл. 1. Приклад завдання № 1.

Іл. 2. Приклад завдання № 2.

Варіант 2

Іл. 3. Приклад завдання № 1.

Іл. 4. Приклад завдання № 2

Екзаменаційна робота з композиції складається з 2-х завдань (дод. №2):

Завдання № 1.

Створити абстрактну композицію із заданих геометричних фігур та первинних графічних елементів (точки, лінії, плями) за принципом статички або динаміки в чорно-білому графічному вирішенні.

Завдання № 2.

На основі фронтальної композиції створити переносне мотивоване значення форми костюма в теплій, мішаній або холодній гамі за принципом статички або динаміки. Зображення: двовимірне (площинне).

Матеріал, техніка: папір формату А-3, гуаш, акварель, акрил, темпера, туш, пензлі, перо, рапідграф.

Час виконання – 6 астрономічних годин.

Вимоги до завдань:

- 1) відповідність завданню, оригінальність композиційного вирішення;
- 2) цілісність зображення (рівновага елементів композиції і тла, пропорційність, ритмічна і пластична узгодженість елементів композиції);
- 3) відповідність графічної подачі;
- 4) акуратність виконання.

Примітка:

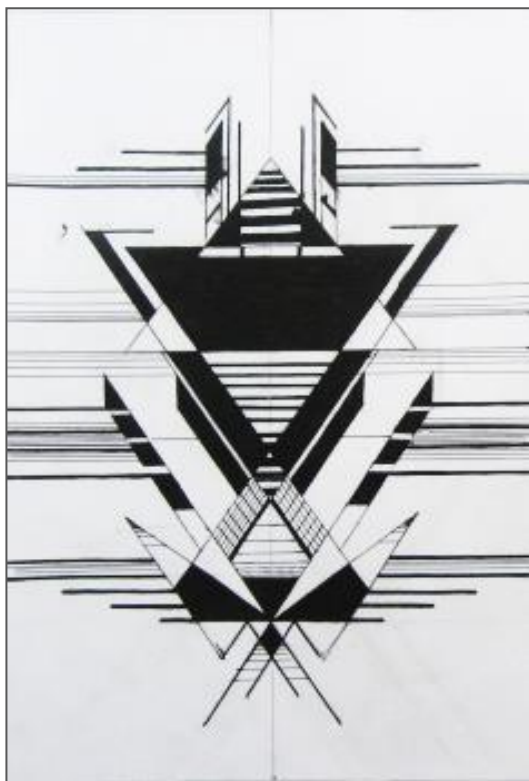
Вихідні дані до завдань задаються безпосередньо на екзамені: первинні графічні елементи (крапка, лінія, пляма та інші), геометричні фігури (трикутник, прямокутник, квадрат, коло); статика або динаміка, тепла або холодна гама. Кількість фігур та співвідношення розмірів необмежена.

Додаток № 2

Приклади завдань з композиції освітня програма «Дизайн одягу»

Варіант 1

Завдання №1

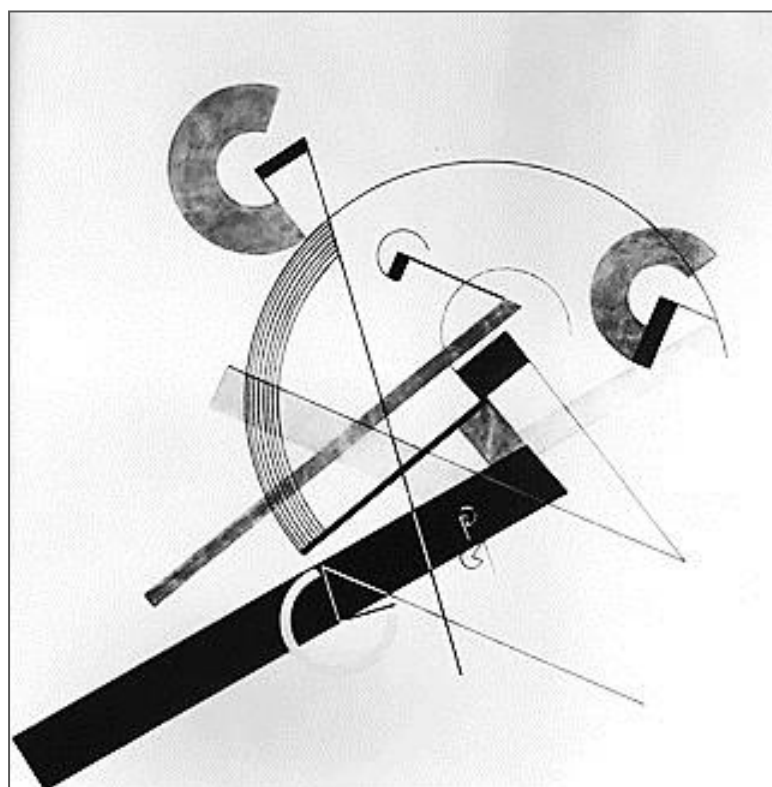

Завдання №2

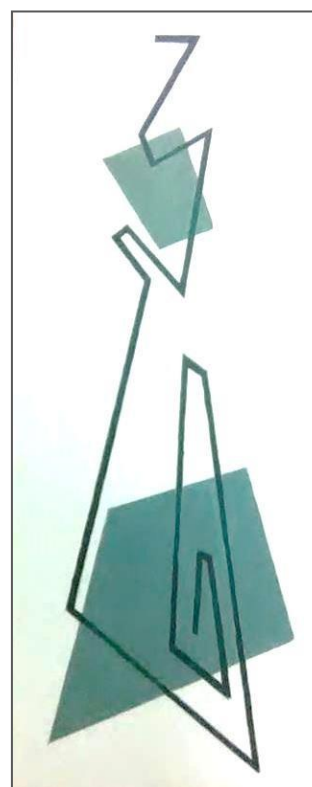

Варіант 2

Завдання №1

Завдання №2

Освітня програма «Дизайн середовища (дизайн інтер'єру та екстер'єру)»

Екзаменаційна робота з композиції складається з 2-х завдань (дод. № 3):

Завдання № 1. Створити фронтальну (площинну) композицію, у якій необхідно врівноважити геометричні фігури за принципом статичної або динамічної композиції в чорно-білому графічному вирішенні.

Завдання № 2. На основі фронтальної композиції створити об'ємно-просторову, де врівноважити геометричні форми за принципом статичної або динамічної композиції в теплій, мішаній або холодній гамі.

Матеріали та інструменти: папір (формат А-3), олівець, гумка, туш, пера, рапідграф, фарби (гуаш чи акварель, акрил на вибір абітурієнта), пензлі.

Час виконання – 6 астрономічних годин.

Вимоги до завдання:

- 1) відповідність завданню, оригінальність художньо-образного рішення заданої теми;
- 2) цілісність зображення (рівновага елементів композиції і фону), пропорційна, ритмічна і пластична узгодженість форм композиції,);
- 3) відповідність графічної подачі (у чорно-білому вирішенні врахувати властивості ліній, передачі плановості; в хроматичному вирішенні – гармонійне поєднання кольорів)
- 4) акуратність виконання.

Примітка:

Вихідні дані задаються безпосередньо на екзамені: геометричні фігури для фронтальної композиції (квадрат, прямокутник, коло, трикутник та інші); для об'ємно-просторової композиції (куб, куля, трикутна або чотирикутна призма, конус та інші геометричні форми); статика або динаміка, тепла або холодна гама. Кількість фігур та співвідношення розмірів необмежена.

Додаток 3.

Приклади завдань з композиції освітня програма «Дизайн середовища
(дизайн інтер'єру та екстер'єру)»

Варіант1

Іл. 1. Приклад завдання № 1.

Іл. 2. Приклад завдання № 2.

Варіант2

Іл. 3. Приклад завдання № 1.

Іл. 4. Приклад завдання № 2.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ та ЕЛЕКТРОННИХ ДЖЕРЕЛ

1. Губаль Б. Композиція в дизайні. Одно-, дво-і тривимірний простір: навчальний посібник. Тернопіль:ПЦ Матвей, 2011.
2. Даниленко В. Дизайн [Текст] : підручник Х.: : ХДАДМ, 2003.
3. Ідак Ю.В., Лясковський О.Й., Клименюк Т.М. Основи об'ємно-просторової композиції. Львів : Львів. політехніка, 2020.
4. Іттен Й. Мистецтво кольору. ArtHuss, 2022.
5. Костенко Т. Основи композиції та тримірного формоутворення : навч.-метод. посіб. Харків, 2003.
6. Михайленко В. Основи композиції. К.: Каравела, 2004.
7. Синепупова Н. Композиція. Тотальний контроль. ArtHuss, 2019.
8. Композиція і кольорознавство. Семестровий огляд. Відтворено з: <https://www.facebook.com/kdtm.pnu/posts/1347743388911782>
9. Перегляд студентських робіт з дисципліни "Композиція і кольорознавство". Відтворено з: <https://www.facebook.com/kdtm.pnu/posts/1051361728549951>

Завдання 1

оцінюватимуться за чотирма основними критеріями:

Кількість балів	Основні критерії якості виконання робіт	Підкритерії якості виконання робіт	Відсутність підкритеріє	
100	20	Рівновага заданих геометричних фігур, форм на площині формату.	Абітурієнт вміє закомпонувати основні елементи композиції на заданому форматі. Елементи композиції у роботі абітурієнта врівноважені на заданому форматі відповідно до умов завдання.	-10 -10
	20	Цілісність композиції (взаємодія елементів, частин композиції, їх пропорційні, контрастні, нюансні відношення тощо).	Елементи композиції підібрані відповідно умов завдання. Абітурієнт розуміє і демонструє у роботі поняття пропорції у елементах композиції. Абітурієнт розуміє і демонструє у роботі поняття контрасту і нюансу у формах, тонально.	-5 -5 -10
	30	Відповідність заданому принципу організації (статика, динаміка).	Абітурієнт знає, розуміє і демонструє у роботі основні принципи організації композиції. Елементи у роботі абітурієнта за формою, тоном та розташуванням організовані за заданим у завданні принципом.	-15 -15
	30	Вправне володіння обраною графічною технікою й акуратність виконання та повнота виконання завдання.	Абітурієнт знає і якісно демонструє у роботі технічні особливості обраної техніки виконання. Завдання виконано в повному обсязі.	-10 -10
			Аркуш завдання не пошкоджений; елементи композиції виконані акуратно без помарок, контури плям та ліній чіткі; лінії ескізної побудови відсутні.	-10

Завдання 2

оцінюватимуться за п'ятьма основними критеріями:

Кількість балів	Основні критерії якості виконання робіт	Підкритерії якості виконання робіт	Відсутність підкритерія	
100	20	Рівновага заданих геометричних фігур, форм на площині формату.	Абітурієнт вміє закомпонувати основні елементи композиції на заданому форматі. Елементи композиції у роботі абітурієнта врівноважені на заданому форматі відповідно до умов завдання.	-10 -10
	20	Цілісність композиції (взаємодія елементів, частин композиції, їх пропорційні, контрастні, нюансні відношення тощо).	Елементи композиції підібрані відповідно умов завдання. Абітурієнт розуміє і демонструє у роботі поняття пропорції у елементах композиції. Абітурієнт розуміє і демонструє у роботі поняття контрасту і нюансу у формах, кольорі.	-5 -5 -10
	20	Відповідність заданому принципу організації (статика, динаміка, симетрія, асиметрія).	Абітурієнт знає, розуміє і демонструє у роботі основні принципи організації композиції. Елементи у роботі абітурієнта за формою, кольором та розташуванням організовані за заданим у завданні принципом.	-10 -10
	10	Правильне колористичне вирішення (холодна, гаряча, мішана гама)	Абітурієнт знає і демонструє у роботі основні правила поєднання кольорів. Відтінки кольорів у роботі абітурієнта тонально гармонійно узгоджені відповідно до умов завдання.	-10
	30	Вправне володіння обраною технікою й акуратність виконання та повнота виконання.	Абітурієнт знає і якісно демонструє у роботі технічні особливості обраної техніки виконання. Завдання виконано в повному обсязі Аркуш завдання не пошкоджений; елементи композиції виконані акуратно без помарок, контури плям та ліній чіткі; лінії ескізної побудови відсутні.	-10 -10 -10

Бали за два завдання сумуються.

Сумарна кількість балів	Узагальнена характеристика виконаної роботи
180-200	Високий рівень. Робота повністю відповідає умовам завдання.
160-179	Добрий рівень. Робота в основному відповідає умовам завдання.
150-169	Достатній рівень. Робота містить незначні помилки.
130-149	Задовільний рівень. У роботі допущено істотну невідповідність поставленому завданню.
100-129	Незадовільний рівень. Робота в основному не відповідає умовам поставленого завдання.